

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про залишення позовної заяви без руху

09 вересня 2021 р.

Справа №200/11453/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Суддя Донецького окружного адміністративного суду Олішевська В.В., розглянувши адміністративний позов Боровкова Євгена Миколайовича, місце проживання: вул. Руднева, буд. 9Б, кв. 20, м. Макіївка, Донецька область

до відповідача: Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області, місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 3, м. Слов'янськ, Донецька область, 84122

про: визнання протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області щодо припинення пенсійних виплат Боровкову Євгену Миколайовичу з травня 2018 року по березень 2019 року, зобов'язання Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області нарахувати та виплатити Боровкову Євгену Миколайовичу належну пенсію за період з травня 2018 року по березень 2019 року.

В С Т А Н О В И В:

Позивач, Боровков Євген Миколайович, звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовною заявою до Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області щодо припинення пенсійних виплат Боровкову Євгену Миколайовичу з травня 2018 року по березень 2019 року, зобов'язання Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області нарахувати та виплатити Боровкову Євгену Миколайовичу належну пенсію за період з травня 2018 року по березень 2019 року.

Відповідно до ч. 1 ст. 171 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України) суддя після одержання позовної заяви з'ясовує, чи: подана позовна заява особою, яка має адміністративну процесуальну дієздатність; має представник належні повноваження (якщо позовну заяву подано представником); відповідає позовна заява вимогам, встановленим статтями 160, 161, 172 цього Кодексу; належить позовну заяву розглядати за правилами адміністративного судочинства і чи подано позовну заяву з дотриманням правил підсудності; позов подано у строк, установлений законом (якщо позов подано з пропуском встановленого законом строку звернення до суду, то чи достатньо підстав для визнання причин пропуску строку звернення до суду поважними); немає інших підстав для залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви або відмови у відкритті провадження в адміністративній справі, встановлених цим Кодексом.

Згідно ч. 3 ст. 161 Кодексу адміністративного судочинства України до позовної заяви додається документ про сплату судового збору у встановлених порядку і розмірі або документи, які підтверджують підстави звільнення від сплати судового збору відповідно до закону.

У разі необхідності до позовної заяви додаються клопотання та заяви позивача про

розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження, участь у судовому засіданні щодо розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження, звільнення (відстрочення, розстрочення, зменшення) від сплати судового збору, про призначення експертизи, витребування доказів, про забезпечення надання безоплатної правничої допомоги, якщо відповідний орган відмовив у її наданні, тощо.

Також, згідно з п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України "Про судовий збір" (судовий збір справляється за подання до суду позовної заяви та іншої заяви, передбаченої процесуальним законодавством.

Тобто, необхідною умовою розгляду судом позовної заяви є сплата особою, яка звертається з цією заявою, судового збору у визначеному розмірі. Однак, як вбачається з позовної заяви та доданих до неї документів, позивачем не було надано суду доказів щодо сплати судового збору.

Суд зазначає, що позивачем до матеріалів позовної заяви долучено клопотання, відповідно до якого позивач просив суд відстрочити сплату судового збору, оскільки перебуває в скрутному матеріальному становищі.

Розглянувши клопотання позивача про відстрочення сплати судового збору, суд зазначає наступне.

Згідно ч. 1 ст. 3 Закону України "Про судовий збір" № 3674-VI від 8 липня 2011 року, судовий збір справляється, зокрема, за подання до суду позовної заяви та іншої заяви, передбаченої процесуальним законодавством.

За приписами ст. 2 вищевказаного Закону, платники судового збору - громадяни України, іноземці, особи без громадянства, підприємства, установи, організації, інші юридичні особи (у тому числі іноземні) та фізичні особи - підприємці, які звертаються до суду чи стосовно яких ухвалене судове рішення, передбачене цим Законом.

Суд зазначає, що статтею 5 Закону України "Про судовий збір" визначено вичерпний перелік осіб, які звільнені від сплати судового збору.

Положеннями ч. 1 ст. 8 Закону України "Про судовий збір" передбачено, що враховуючи майновий стан сторони, суд може своєю ухвалою за її клопотанням відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі за таких умов:

1) розмір судового збору перевищує 5 відсотків розміру річного доходу позивача - фізичної особи за попередній календарний рік; або

2) позивачами є: а) військовослужбовці; б) батьки, які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину-інваліда, якщо інший з батьків ухиляється від сплати аліментів; в) одинокі матері (батьки), які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину-інваліда; г) члени малозабезпеченої чи багатодітної сім'ї; г) особа, яка діє в інтересах малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена; або

3) предметом позову є захист соціальних, трудових, сімейних, житлових прав, відшкодування шкоди здоров'ю.

Частиною 2 цієї ж статті закріплено, що суд може зменшити розмір судового збору або звільнити від його сплати на підставі, зазначеній у частині першій цієї статті. За приписами частини 1 статті 133 КАС України суд, враховуючи майновий стан сторони, може своєю ухвалою зменшити розмір належних до оплати судових витрат чи звільнити від їх оплати повністю або частково, чи відстрочити або розстрочити сплату судових витрат на визначений строк.

Підставою для вчинення судом дій, зазначених у статті 8 Закону України "Про судовий збір", є врахування ним майнового стану сторін. Клопотання про відстрочення (розстрочення) сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від його сплати може бути викладене в заяві, яка подається до суду, або окремим документом. Особа, яка заявляє відповідне клопотання, згідно зі статтею 77 Кодексу адміністративного

судочинства України, повинна довести ті обставини і подати докази на підтвердження того, що її майновий стан перешкоджає (перешкоджає) сплаті нею судового збору у встановленому порядку і розмірі.

Вказаною нормою передбачено право суду, а не його обов'язок щодо відстрочення сплати судового збору, при цьому, статтею 129 Конституції України як одну із засад судочинства визначено рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом.

Загальні засади щодо відстрочення або розстрочення сплати судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі, зменшення розміру судового збору або звільнення від його сплати наділяють суд правом а не обов'язком. Ця функція за своєю правовою природою є дискреційною, оскільки потребує врахування та оцінки конкретних доказів та обставин справи, що впливають на задоволення клопотання. Реалізація цієї функції становить правозастосовну інтелектуально-вольову діяльність суду, в рамках якої і приймається рішення про можливість застосування чи незастосування статті 8 Закону України "Про судовий збір" та статті 133 Кодексу адміністративного судочинства України, за змістом яких рішення про відстрочення (розстрочення) сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від його сплати суд може прийняти лише у випадку, якщо при дослідженні доказів та встановленні інших обставин справи, дійде висновку про можливість задоволення відповідного клопотання.

Відповідно до частини 1 статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Статтею 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" передбачено, що суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод та практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

Європейський суд з прав людини в рішенні від 20.05.2010 року у справі "Пелевін проти України", зазначив, що право на доступ до суду не є абсолютним та може підлягати обмеженням, зокрема щодо умов прийнятності скарг; оскільки право на доступ до суду за своєю природою потребує регулювання державою, регулювання може змінюватися у часі та місці відповідно до потреб та ресурсів суспільства та окремих осіб.

В рішенні Європейського суду з прав людини від 19.06.2001 року у справі "Креуз проти Польщі" зазначено, що вимога сплатити судовий збір цивільними судами у зв'язку з поданням позовів, які вони мають розглянути, не може вважатися обмеженням права доступу до суду.

Відповідно до п. 29 Постанови Пленуму від ВССУ 17.10.2014 року № 10 "Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах" єдиною підставою для відстрочення або розстрочення сплати судового збору є врахування судом майнового стану сторони, тобто фізичної або юридичної особи (наприклад, довідка про доходи, про склад сім'ї, про наявність на утриманні непрацевдатних членів сім'ї, банківські документи про відсутність на рахунку коштів, довідка податкового органу про перелік розрахункових та інших рахунків тощо). Клопотання про відстрочення або розстрочення сплати судового збору, зменшення його розміру або звільнення від його сплати може бути викладене в заяві чи скарзі, які подаються до суду, або окремим документом. Особа, яка заявляє відповідне клопотання, повинна навести доводи і подати докази на підтвердження того, що її майновий стан перешкоджає (перешкоджає) сплаті нею судового збору у встановленому законодавством порядку і розмірі.

З аналізу вищезазначених положень вбачається, що особа, яка звертається до суду з клопотанням про відстрочення сплати судового збору, повинна обґрунтувати підстави та надати докази перебування у скрутному матеріальному становищі, оскільки рішення про відстрочення або розстрочення сплати судового збору приймається судом виключно з аналізу матеріального становища позивача.

Отже, підстави звільнення від сплати судового збору, його відстрочення чи розстрочення чітко урегульовані законом.

Суд звертає увагу позивача, що з метою розгляду клопотання про відстрочення сплати судового збору з урахуванням майнового стану сторони, до суду мають бути подані відповідні докази щодо майнового стану сторони.

Аналогічна правова позиція викладене у ухвалях Великої палати Верховного суду від 19 вересня 2018 року у справі № 9901/655/18, від 19 червня 2019 року у провадженні № 11-552cap19, від 23 квітня 2020 року у справі № 800/283/17, від 27 квітня 2020 року у справі № 9901/73/20.

Проте, позивачем до матеріалів справи не долучені докази перебування у скрутному матеріальному становищі.

При цьому, позивачем до матеріалів позовної заяви долучено лист Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області від 18.08.2021 року № 10535-9883/Б-15/8-0500/21, відповідно до якого встановлено, що позивач з квітня 2019 року по час видання довідки (серпень 2021 року) отримує пенсійні виплати, станом на серпень 2018 року розмір пенсійних виплат становить – 9320,25 грн.

З огляду на вказані обставини позивачу необхідно надати суду докази, які підтверджують, що позивач перебуває у скрутному матеріальному становищі або сплатити судовий збір.

Правові засади справляння судового збору, платників, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору визначаються Законом України “Про судовий збір”.

Згідно ч. 1 ст. 4 Законом України “Про судовий збір” судовий збір справляється у відповідному розмірі від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, - у відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі.

Відповідно до Закону України “Про державний бюджет України на 2021 рік” з 1 січня 2021 року прожитковий мінімум на одну працездатну особу в розрахунку на місяць встановлено у розмірі 2270 грн.

Згідно з пп. 1 п. 3 ч. 2 ст. 4 Закону України “Про судовий збір” визначено, що ставка судового збору за подання до адміністративного суду адміністративного позову немайнового характеру фізичною особою сплачується в розмірі 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб

Статтею 5 Закону України “Про судовий збір” позивача не звільнено від сплати судового збору за подання даного адміністративного позову.

Таким чином, за подання даного адміністративного позову з вимогою немайнового характеру позивачем має бути сплачено судовий збір у розмірі 0,4 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, тобто на суму 908 грн., за наступними реквізитами: Отримувач: Донецьке ГУК/Слов'янська МТГ/22030101, Р/р UA308999980313111206084005658, Банк отримувача: Казначейство України (ел. адм. подат.), МФО банку: 899998, Код ЄДРПОУ отримувача: 37967785, код класифікації доходів бюджету: 22030101, Призначення платежу - *;101; реквізити позивача, Судовий збір, за позовом (ПБ чи назва установи, організації позивача), Донецький окружний адміністративний суд (назва суду, де розглядається справа).

В зв'язку з вищенаведеним, суд вважає, що позивачем не дотримані вимоги ст.ст. 160, 161 Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до ч. 1 ст. 169 КАС України, суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, встановлених статтями 160, 161 цього Кодексу, протягом п'яти днів з дня подання позовної заяви постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху.

На підставі викладеного, керуючись статтями 160, 161, 169, 171, 256, 295 Кодексу адміністративного судочинства України, суд –

У Х В А Л И В:

У задоволенні клопотання Боровкова Євгена Миколайовича про відстрочення сплати судового збору – відмовити.

Позовну заяву Боровкова Євгена Миколайовича до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області щодо припинення пенсійних виплат Боровкову Євгену Миколайовичу з травня 2018 року по березень 2019 року, зобов'язання Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області нарахувати та виплатити Боровкову Євгену Миколайовичу належну пенсію за період з травня 2018 року по березень 2019 року - залишити без руху.

Встановити позивачу десятиденний строк з дня отримання цієї ухвали на усунення недоліків шляхом надання суду вмотивованого клопотання про відстрочення сплати судового збору з надання доказів скрутного матеріального становища або доказів сплати судового збору належного зразка та у належному розмірі. Якщо позивач усунув недоліки позовної заяви у строк, встановлений судом, вона вважається поданою у день первинного її подання до адміністративного суду цього Кодексу.

Копія ухвали про залишення позовної заяви без руху надсилається особі, яка подала позовну заяву, не пізніше наступного дня після її постановлення.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

Суддя

В.В. Олішевська

